

GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACTIUNEA ȘI ADMINISTRATIUNEA:
BRAȘOVŪ, piața mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ZI.

Pe unŭ anŭ 12 flor., pe șese luni 6 flor., pe trei luni 3 flor.

România și străinătate:

Pe anŭ 40 fr., pe șese luni 20 fr., pe trei luni 10 franci.

SĂ PRENUMERĂ:

la poște, la librării și pe la dd. corespondenți.

ANUNCIURILE:

O seriă garmondŭ 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrierile nefrancate nu se primesc. — Manuscrise nu se retrămitŭ.

Nr. 214.

Joi 26 Septemvre (8 Octomvre).

1885.

Nou abonamentŭ

la

„Gazeta Transilvaniei“.

Cu 1 Octomvre st. v. 1885 se începe unŭ nou abonamentŭ, la care invitămŭ pe toți onorații amici și sprijinitori ai foiei noastre.

Prețul Abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria:

pe trei luni 3 fl.

„ șese „ 6 „

„ unŭ anŭ 12 „

Pentru România și străinătate:

pe trei luni 10 franci

„ șese „ 20 „

„ unŭ anŭ 40 „

Rugămŭ pe domnii abonenți, ca să bine-voiască a-și reînoui de cu vreme abonamentulŭ, ca să nu se întrerupă expedițiunea ziarului.

Domnii ce se vorŭ abonă din nou să binevoiască a arăta și posta ultimă.

•Administrațiunea •Gazetei Transilvaniei•.

Brașovŭ, 25 Septemvre 1885.

„Anulŭ trece, altulŭ vine, — și congresul nu se mai ține“. — Așa ar trebui să fiă schimbatŭ cânteculŭ poporalŭ, spre a da expresiune miserabilei situațiunii în care se află ađi cauzele noastre bisericesci, mai vârtosŭ din vina noastră.

Amŭ așteptatŭ cu multă răbdare să vedemŭ ce se va face de cătră cei ce au să răspundă înaintea națiunii și a lui Dumnezeu pentru pacea și mulțumirea în sinulŭ bisericeii române greco-orientale din Transilvania și Ungaria, ca să fiă erăși pusŭ în mișcare aparatulŭ constituționalŭ alŭ bisericeii, care de unŭ timpŭ încôce nu a funcționatŭ cum se cuvine; amŭ așteptatŭ să vedemŭ, decă cei ce ne-au asiguratŭ că în Octomvre anulŭ curentŭ se va întruni congresulŭ naționalŭ bisericescŭ alŭ Românilor gr. or. au vorbitŭ sincerŭ cătră noi, ori că au exprimatŭ numai o dorință generală fără ca să 'și dea silință din partele a o și realiză.

Ne-amŭ impusŭ această așteptare cu atâtŭ mai vârtosŭ cu câtŭ ni s'a făcutŭ imputarea nu de multŭ, chiar din partea unui bărbatŭ care trece de înțeleptŭ și cu influință în cele bisericesci-naționale, că amŭ „compromite“ interesele bisericeii prin aceea, că amŭ combate atitudinea pasivă neexplicabilă a capului Metropoliei române gr. or.

Acum însă, când numai 120 de ore ne mai despartŭ de ziua, în care avea să se întrunească congresulŭ, amânătŭ încă de astă tómnă, nu mai putemŭ tăce și decă vomŭ vorbi suntemŭ convinși, că nimeni nu va fi în stare a țice, că amŭ voitŭ să „compromitemŭ“ interesele bisericeii.

Suntŭ destui, cari compromitŭ, în modŭ directŭ séu indirectŭ, aceste interese, nu mai e nevoie să-i îmbrâncimŭ și noi, și în rëndulŭ întâiu ni se pare că trebuie să punemŭ pe aceia cari datorii erau a convoca congresulŭ încă la 1 (13) Octomvre 1884 și nu l'au convocatŭ nici până astăđi când scriemŭ: 25 Septemvre 1885.

Cuteza-vorŭ ore acești prea sântiți și prea luminați Domni a ne insinua din nou, că comitemŭ o imprudență séu chiarŭ o crimă în potriua intereselorŭ bisericeii, când ne luămŭ voia a-i întreba: care este cauza, că nici acum

nu se pôte întruni congresulŭ naționalŭ-bisericescŭ alŭ Românilorŭ gr. orientali?

În anulŭ trecutŭ s'a pretestatŭ serbarea centenarului lui Horia spre a justifică amânarea congresului, ér în cele din urmă s'a doveditŭ că nu s'au făcutŭ „lucrările pregătitoare.“ S'a adusŭ anume unŭ secretarŭ capabilŭ la Metropoliă, ca să curețe loculŭ de restanțe, unŭ fruntașŭ mirénŭ alŭ bisericeii însărcinatŭ cu controlulŭ asupra acestorŭ lucrări a tăbăritŭ de repețite ori la Metropoliă în Sibiu și a intențitŭ rezolvarea actelorŭ restante. Tóte măsurile s'au luatŭ așa-der, unŭ anŭ a trecutŭ la mijlocŭ, putéu să fiă bine pregătite actele ce venéu a fi așternute congresului. De ce cu tóte aceste nu s'a convocatŭ congresulŭ nici pe ziua de 1 (13) Octomvre 1885?

Ni se asignră, că ministrulŭ de culte și instrucțiune Trefort s'ar fi pronunțatŭ cătră unŭ deputatŭ românŭ că „așteptă dela patriotismulŭ Românilorŭ ca să nu dorască întrunirea congresului bisericescŭ gr. or. chiar acum în fața evenimentelorŭ ce s'au ivitŭ.“

Ce va să țică acesta? Ce felŭ de evenimente are în vedere ministrulŭ? Este ore uniunea bulgară, este afacerea tragi-comică cu proclamația „irredentistă,“ este mobilizarea armatei sârbesci unŭ asemenea evenimentŭ? Nu înțelegemŭ nicidecumŭ ce au de a face aceste întâmplări cu funcțiunea regulată interioară a constituțiunii bisericeii române greco-orientale.

De ce congresulŭ bisericescŭ alŭ Sârbilorŭ din Ungaria cu tóte evenimentele, ce s'au ivitŭ și se ivescŭ este ađi întrunitŭ și încă compusŭ fiindŭ în majoritatea s'a precumpănitore din elemente radicale naționale?

Să admitemŭ unŭ momentŭ că încurcându-se itele în Orientŭ s'ar face apelŭ cătră Maghiari, ca să nu dorască ca în fața acestorŭ încurcături să se întrunească dieta din Pesta. Ce ar țice ore supremației noastre? De sigurŭ că nu ar rămâne nepăsători.

De ce se mai perdemŭ dér multe cuvinte? Este clarŭ, că celŭ ce posedă unŭ dreptŭ trebuie să și-lŭ apere și să pretindă respectarea și validitatea lui și decă cei ce suntŭ puși în fruntea bisericeii nu 'și împlinescŭ sânta lorŭ chiămare față cu ea, atunci trebuie să și-o împlinescă clerulŭ și poporulŭ adunându-se în sínóde și arătându ministrului, țerei și tronului care este dreptulŭ și care dorința adevărată a Românilorŭ de confesiunea gr. or. din acestŭ statŭ.

UNIREA BULGARILORŪ.

Din Copenhaga se telegrafiază cu data 4 și 5 Octomvre:

Impăratulŭ rusescŭ a primitŭ deputațiunea bulgară Sâmbătă la améđi și i-a comunicatŭ, că elŭ va încerca în înțelegere cu celelalte puteri semnatare ale tractatului din Berlin să aducă o rezolvare pașnică a cestiunei bulgare.

Administrațiunea marinei ruse a încheiatŭ de currendŭ unŭ contractŭ cu o societate daneză de construcțiune de corăbii, ca să construescă mai multe crucere cuirasate iuși. Societatea s'a îndatoratŭ să esecutive comanda în celŭ mai scurtŭ timpŭ și din partea administrațiunii marinei ruse i s'a promisŭ însemnate premii, dacă va preda crucerele înainte de termenulŭ preliminarŭ (primăvara anului 1887.)

Dela 4 Octomvre se telegrafiază din Atena:

Consiliulŭ de miniștri a hotărîtŭ mobilizarea armatei marine conchiământŭ doué clase de etate ale reservei marine. Pregătirile militare se continuă cu mare zelŭ.

Din Constantinopolŭ se telegrafiază dela 5 Octomvre:

În întrunirea de eri a ambasadorilorŭ, aceștia s'au înțelesŭ asupra liniamentelorŭ generale ale unui memorandumŭ, ce se va supune mai întâiu aprobării puterilorŭ și apoi se va comunica oficialŭ ambelorŭ părți.

Dela 5 Octomvre se telegrafiază din Viena:

Generalulŭ adjutantŭ alŭ Sultanului Kähler-pașa și ministrulŭ turcescŭ de externe Said-pașa au sositŭ în Viena. Said-pașa a conferitŭ ađi după améđi cu ministrulŭ Kalnoky.

Ministrulŭ-președinte românŭ Brătianu a conferitŭ ađi după améđi o oră cu ministrulŭ de externe contele Kalnoky. Brătianu a plecatŭ apoi spre București, cu trenulŭ cu care a plecatŭ și Said-pașa.

Din Petersburg se telegrafiază dela 5 Octomvre:

Atitudinea periculósă a celorlalte state balcanice va face, ca puterile să se mărginescă a sancționa unirea Bulgarilorŭ în marginile care eschidŭ o esențială modificare a hotarilorŭ tractatului dela Berlin. — E posibilŭ că d. Giers, primindŭ instrucțiunii dela țarulŭ, la întorcerea sa spre Petersburg va face o a doua vizită prințului Bismarck.

Dela 5 Octomvre se telegrafiază din Sofia:

Agenti secreți din Serbia, sprijiniți de funcționari dela granițe, se încercă a indupleca populațiunea bulgară dela granițe la o mișcare în favórea Serbiei. S'au luatŭ aspre măsuri și s'au comunicatŭ cabinetului sârbŭ aceste agitațiuni. — Primirea binevoitoare a deputațiunii de cătră țarulŭ a produsŭ mare bucuriă. — Mișcarea de trupe în Bulgaria continuă în măsură mare. Unŭ regimentŭ bulgarŭ a primitŭ ordinŭ să plece la Vidin.

Din Filipopolŭ se telegrafiază dela 5 Octomvre:

Armata bulgară este gata a întâmpina orice evenimente. Ađi au plecatŭ la granițe alți 900 de ómeni trupe regulate.

Din Belgrad se telegrafiază dela 5 Octomvre:

Cele mai noué sciri din Sofia semnaléză o schimbare apropiată în atitudinea cercurilorŭ guvernamentale. Suknarov se fi vorbitŭ cu hotărîre pentru o înțelegere cu Serbia, să se fi pusŭ în perspectivă chiar a întocmi o procedere comună în contra Turciei.

Dela 5 Octomvre se telegrafiază din Varna:

Nici unŭ plenipotențiarŭ turcŭ n'a asistatŭ la întrunirea ambasadorilorŭ, care pe nedreptŭ e poreclită „conferință.“ Multŭ miniștri Turci regretă acum că nu s'a întreprinsŭ o acțiune militară, pentru a se restabili vechea stare de lucruri în Rumelia, imediatŭ după ce s'au primitŭ scirile privitoare la revoluția din Filipopolŭ. Generalulŭ Von der Goltz-pașa, oficerŭ germanŭ forte distinsŭ, în serviciulŭ Turciei, consultatŭ în acesta privință, a fostŭ de părere să se ia măsuri energice. Părerea acestui generalŭ e că armata bulgară la unŭ locŭ cu miliția rumeliotă nu se urcă decâtŭ celŭ multŭ la 20,000 ómeni, cari nu constituie o trupă europeană, ci mai multŭ nisce bande armate, cari ar putea fi cu înlesnire doborâți de o armată regulată.

Din Constantinopolŭ se telegrafiază dela 6 Octomvre.

Nu se scie dacă, cu tóte greutățile situației, Turcia nu va fi silită la urma urmelorŭ să tragă spada. Într'unŭ casŭ séu în altulŭ Turcia va trebui să ajungă la acesta; dacă rēcunósce unirea celorŭ doué Bulgarii, ea va trebui să între în luptă cu Grecii și cu Sârbii. De aceea ministrii suntŭ de părere să restabilească status quo în Bulgaria, pentru a se potoli veleitățile de mărîre ale celorŭ doué regate. Turcia are deci mai multŭ interesŭ

d'a restabili vechea stare de lucruri cu séu fără consimțământul puterilor. Câte-va trupe de rezervă au mai fost trimise la frontiera rumeliotă.

Huidirea Banului croat.

Afacerea actelor camerale era cu neputință să nu provoce furtună în dieta croată. Se știe că baronul Zivcovic, care făcea mai nainte parte din majoritatea guvernamentală, în urma estrădării actelor camerale de către Banul Khuen Hedervary guvernului unguresc, a eșit din majoritate trecându în opoziție. Gravaminele lui Zivcovic în contra guvernului unguresc sunt cunoscute.

În ședința dela 5 Octomvre a dietei, br. Zivcovic a debutat întâiași dată ca orator opozițional dîcînd, că Banul în necunoscința — de seusată — a importanței acțiunii sale a predat Ungariei actele camerale. Acesta a făcut pe Banul să răspundă, ceea ce deslănțuî temuta furtună în contră și dete opoziției ansă d'a se inversuna într'unu mod cum nu se pôte descrie. Contele Khuen a dîs că țera, Croația, nu posedă cu bună credință actele. Acestă esprimare aprinse opozițiunea. David Starcevic strigă: »Rebelul vatămă națiunea și pe rege! Rușine să vă fiă cu unu astfel de Ban!» (Mare larmă. Președintele sună.) Starcevic, Grzanic și Kumicic saru în susu amenințându cu pumnii pe Banul și strigându: »Țera noastră este onestă, dér noi suntem jăfuiți; asta'i neleală! Regele ne-a predat noue actele; asta'i o lesă-maestate!» — Kamenar (cătră președinte): »Dojeniți pe acestu om!» (pe Banul!) — După ce clopoțelul președintelui a făcut puțină liniște, președintele propune eschiderea lui David Starcevic pe 40 de ședințe. — Kamenar: »Pentru numele Domnului, nu întăriți poporul, care și așa e destul de iritat.» Banul vrea să vorbească mai departe, opozițiunea nu-l lasă. Să-și revoce espresiunea, a vătămat pe rege și națiunea. Întréga stînga se ridică: »Nu vrem să-l aușim! Să revoce! nimicu nu posedăm în mod nelegal, sunteți tâlhari cari ne luați ce e alu nostru!» — Kumicic: »Elu dîce că prințul Windischgrätz, Alter ego alu regelui, e o sdranță. Clopotul președintelui încereă înșadar să potolească larma cea nespuse de mare. Atunci se aude strigându: »Afară cu elu! Nu e demnu să ocupe locul de Ban.» Contele Khuen, vîdînd că nu-și pôte continua vorbirea, părăsesce locul ca să se ducă din sală în odaia laterală a clubului. Dér acum furtuna își ajunge culmea. Starcevic împinge din bancă pe Grzanic, care șede înaintea lui, și pe când Banul trecea pe dinaintea stîngei, cătră deputați ai acesteia se aruncă asupra lui; în același timp saru și cătră deputați din majoritate să apere pe Banul. Se desfășură o scenă ce nu se pôte descrie. Într'unu sgomotu asurșitoru, deputați se împing, se lovesc cu mâinile și cu picioarele. Dela masa raportorilor (diarelor) nu se mai aude nimic, dér se vede în unghiul salei de lângă odaia clubului o încăerare. Crnkovic părăsesce sala de ședințe și chiamă gendarmii, cari apărură cu armele albe, dér la strigătul lui Starcevic: »Inchideți pe Banul, care a vătămat națiunea și pe rege!» eșiră afară. După ce fu scos Banul din sală, opozițiunea fu cuprinsă de o nespuse bucurie. Kumicic, întorcîndu-se spre galeria, strigă: »Poporule, hoțul e aruncat afară!» În sală se formeză grupuri. Cei doi conți Pejacevich caută să liniștescă pe deputați; în fine larma încetază. Președintele Hrvat se întorce érași la locul său și propune eschiderea lui Starcevic, Grzanic, Kumicic, Pavlovic și Valusnigg pe câte 60 și Kamenar pe 40 ședințe; votarea se se facă a doua și. Din nou larmă și protestări.

Președintele declară mai departe, că în contra unor deputați se va face arătare judiciară-criminală. Președintele ridică ședința. Banul e însoțit de cătră-va deputați din majoritate în edificiul Banilor. Procurorul general Radkoczay și procurorul Bledschneider fură imediatu primiți de Banul. E vorba să se ia aprige măsuri.

Înréga opozițiune hotări, că în ședința viitoare se se facă propunerea d'a se trimitte regelui o adresă, în care se se acuse contele Khuen-Hedervary, că a ofensat pe Maiestatea Sa în persóna Alter ego-ului (Windischgrätz), că a călcat tradițiunile Banilor croați și a ofensat adencu națiunea, invinovățînd'o de posesiune cu rea credință.

SCRILE ȚILEI.

Consilierul ministerialu Jekelfalussy, despre care se că întreprinde călătoria în Ardeal în afacerea proclamației »irredente«, se află în Brașov, ca se inspec-teze, cum se vorbește, gendarmeria.

—0—

În tipografia societății pe acții din Sibiu, în care se tipăresce »Tribuna«, s'a făcut la 5 Octomvre după améști o perchisițiune de cătră procurorul din Sibiu și o comisiune judiciară, sprijiniți de poliția locală, la cererea tribunalului Tergu-Mureșului. Organele autorității au intrat în tipografia deodată prin două părți. Compararea literilor tipografiei cu ale manifestului »irredentei române« n'a datu nici o bănuială că ar exista vr'o legătură. De asemenea nu s'au găsitu nici o scriere bănuitoare.

—0—

Junimea universitară maghiară din Clușiu a serbatu éri în 6 Octomvre n. printr'unu serviciu divin aniversarea esecutarii așa numitoru martiri dela Arad. Al-tora însă nu li se permite, ba se consideră ca crimă a și serba martirii. Asta în Ungaria se numesce dreptate și egalitate!

—0—

O istorie misterioasă istorisese »Kolozv. Közl.« sub titlul »Dr. C. Güttler, docentul la universitatea din München.« Acestu amic alu artei se fi fostu incunoscutu, că unu tablou de valoare de Corregio ar fi ajunsu din Italia în Ardeal în posesiunea unei familii, care de multu timp s'a așezat în valea Someșului rece. Capul familiei muri aci și lasă tabloul prin testamentu micii bisericii catolice din valea Récătinului. Coloniștii italieni s'au românisat d'atunci și numai cei mai bêtreni mai vorbesc italianesce. Între acestia este și morarul și îngrijitorul bisericii. Profesorul Güttler se presentévă la acesta, merse în biserică și vîdă tabloul care înfățisă »Zămisirea Mariei.« Elu hotări să-l cumpere, dar cei ce-l însoțiau îi spusera că nu merge așa ușor. A doua și însă se află, că morarul vînduse tabloul și că a fostu dusu la München. »Kol. Közl.« e de părere, că acestu act e o curată hoție și provocă autoritatea supremă bisericescă să facă pașii trebuincioși pentru readucerea tabloului.

—0—

Pe lângă cartea d-lui G. Bou pe care, după cum spuneam, ministrul din Viena a aprobat'o pentru școlilele din Bucovina, adaogem că, totu cu aprobare ministerială, de multu încă s'a adoptat pentru liceele bucovinene Gramatica latină a d-lui Vărgolici, profesorul la Universitatea din Iași.

—0—

Călugărițele catolice, care dirigéză pensionatul numit »Notre Dame de Sion« din Iași, comită acte cură-

tele de totu, dîce »Lupta.« Sfintele surori trimise pe aici »in partibus barbarorum« ca s'aducă lumina, au unu curiosu mijlocu d'a se achita de creditorii lesne credători. Miressele lui Christos presintă creditorului o condică unde îi spune să iscălescă de primire, naturalu că creditorul, față cu niște capușone albe așa de respectabile, iscălesce fără teamă. Odată ce vîdă iscălitura pusă, ele închid oblonul de unde se ține întrevorbirea și îl lasă pe nenorocitu cum se dîce cu buzele umflate. Dacă nenorocitul reclamă la comisiă, Economa institutului îi arată sub-semnătura de primire a pacientului. S'a depus o plângere la parchet.

Adunarea reprezentanței Comitatului Caraș-Severin.

Lugoșu, 3 Octomvre 1885.

Pe ziua de 1 Octomvre st. n. a. c. s'a fostu conchematu adunarea (congregațiunea) ordinară de tomnă a reprezentanței Comitatului Caraș-Severin. Ca mai tôte congregațiunile acestui Comitat, așa și acesta n'a fostu puținu interesantă.

La orele 10 din și deschîndu-se congregațiunea prin comitele supremu Tabaidy, se trece la ordinea și cetindu-se primul punctu din programu care era raportul semestralu alu viceșpanului. În acestu raportu între altele se face amintire într'unu pasagiu, despre periclitarea siguranței și liniștei publice prin »Irredenta română.« Dar totu acolo viceșpanul se grăbesce a asigura Congregațiunea, că până acuma nu a constatat nicu o legătură între fauritorii proclamației și între populațiunea acestui Comitat, adauge însă, că cercetarea se continuă și despre rezultatele ei va raporta în procsima adunare.

Sfêrșindu-se cu cetirea amintitului raportu alu viceșpanului, d-lu Mihailu Beșianu (recte Bézsán) funcționar, român de nascere, luându cuvîntul în limba maghiară între altele face și următoarele obiecțiuni cu privire la presupusa »Irredenta română«:

»Irredenta română« a vătămatu cu provocările sale sêmțulu patrioticu alu Românilor, cari nu pentru bani séu alte avantaje, ci numai din iubire curată ținu la această patria, pentru a căreia libertate și independență împreună cu Ungurii s'au luptat, ba chiaru când guvernul imperialu a sumuțat grănițerii în contra Ungurilor, poporul român umêru la umêru s'a luptat cu Ungurii! Adauge mai departe, »că cu scărbă și indignațiune desaprobă pasul »Irredentei române« și asigură pe viceșpanul Jakabfy, că pôte fi siguru de sprijinul séu în căutarea criminalilor irredentiști.

După Beșianu, luându cuvîntul viceșpanul Jakabfy amintesce: că și elu e de părere, (ce l'a reținut pre d-lu viceșpanu de a nu dîce convingere?) că poporul român e cu multu mai blând și mai pacinic, decâtu să încercele gături cu criminalii »irredentiști români« dar cu tôte acestea potu fi între Români acestui Comitat unii rătașiți, pe cari îi va urmări pentru de a-ierua și da spre pedepsire justiției. — Mai bine i-am sfătu d-lui viceșpanu, ca să nu se ostenească inșertu, pentru că, har D-lui! sub sistemul păriatesc de astăzi, avem cu multu mai multe necazuri, decâtu să-i plesnescă cuiva prin minte a se cugeta la așa ceva. —

După acestea sculându-se bravul avocat d-lu Coriolanu Brediceanu — carele, ca unu adevăratu tribunu alu poporului, în totdeuna îi sare întru apărare, luându cuvîntul vorbește astfel:

»Enunțiațiunea d-lui Beșianu nu m'ar fi indemnătu să iau cuvîntul, căci națiunea română nicu nu are lipsă, nici nu e avisată la d-lu Beșianu ca să-i spele obrasul

FOILETONU.

Fragmente din diarul lui Bartolomeu Szemere.

Naplóm. Száműzesésben írta Szemere Bertalan. [Első kötet. Pest 1869. Kiadja Ráth Mór.]
(Urmare și fine.)

Pag. 184. (Februaru 7—8 1853) În Milans a fostu revoltă, dar s'a suprimat în aceeași și. Pe păreți erau afișate proclamațiunile lui Mazzini și Kossuth, aceea destul de frumósă, acesta: dictatorială, demandătoare, amenințătoare și vorbindu în numele Ungariei. Scurtu timp după revoltă a urmatu atentatul lui Libényi, l'a împunsu pe împératul (Austriei) în Febr. 18. Din acesta s'a iscat larmă mare în diare, și se vorbea că puterile voru pretinde espușiunea lui Kossuth și Mazzini din Anglia. Kossuth s'a spăriat și voindu ca numele séu să nu figureze în răscolă nenorocită dela Milano, a declarat de fals și apocrifă proclamațiunea edată în numele séu. Dar nu i-a cređut nimeni, căci acelu opu purta espresu tipul genului séu. Și étă acuma să școlă Mazzini și dechiară, că proclamațiunea lui Kossuth o are în autografu (scrisă de mâna lui K.) și s'a folosit de ea eliminându numai doi și dar ne adaogîndu nimic. Apoi cu ironia îl mângăia pe Kossuth dîcîndu-i că sgomotul ce-l facu diarele pentru cădere se nu-lu, supere. Și iată acuma e datu de golu lumii ca unulu, care tôte responsabilitate a voit să o arunce în capul lui Mazzini. S'a împlinit ce am proețit, și elu a apărut astfel precum l'am descris.

Pag. 185. Țilele aceste am fostu la Cal. Batyany și elu m'a istorisit unu casu dela Vidin. Se știe că Kossuth a fostu amoresat în femeia lui Dehe-

binsky. (care fusese soția unui căpitanu) Într'o séră Kossuth i vorbește lung și în mare secretu, că acea femeia s'a indatinat a căde în stare de somnambulism și în asemeni casuri spune profeții surprindătoare. Est-modu s'a întemplat că odată trecîndu-se din o lunga amortelă, ia hărta și notéză visiunile sale.... Kossuth, numai unele pasaje a putut ceti de pe hărta ce-o ține femeia în mână, cari după dîsa lui se referea la persóna sa.... întregu numai acelu pasagiu l'a cetit, unde se dîcea că mai nu peste multu, în 13 Martie (dacă își aduce bine aminte.) Budapesta va fi iluminată, țera va fi liberă și ei toți cu pompă regală voru serba intrarea. Kossuth cu o față indestulată suridea la ce vedea scrisu. Însé mai târziu, deși dîcea că e secretu, le-a vorbitu tôte acestea și altora, ba a ținutu și cuvîntări publice asigurîndu pe basa aceloră pe emigranți că în luna lui Martie érá voru vedé patria. Are motive, a dîce asta, dar nu îi e încă permis a face descoperiri. Emigranții în secretu se cugetau la mari evenimente europene. Precum își aduce aminte Batyany, internarea emigranților a cădutu tocmă pe ziua profețită. Astfel de combinațiuni politice are Kossuth.

Pag. 190. În diarul »Augsburg. allgem. Zeitung« din 14 Mai »Beilage«, a apărut articulu: »Barthol. v. Szemere über Kossuth,« dér nu s'a continuat. Să fi căpătatu un avisu dela Viena?... E de neînțelesu, că Austriicii nicu în diarele lor nu dá cuvîntul aceloră cari aru pute pași contra lui Kossuth cu mai multă ponderositate decâtu scriitorii plătiti. Însé așa e. Numele lui încă și în diarele austriace are locu adeseori, până când alu altora nu. Să aibă Austria o astfel de politică adencă, să

voiască ca Kossuth să fiă ducele inamicilor séi? căci elu de siguru îi va duce la cădere? Séu că acesti doi inimiți nu potu să scape unulu de altulu, ca omulu de prăpastia de care este apucat? Cu o politică liniștită, Austria de multu l'ar fi putut înmormenta, însă tôte le face ca să-lu susțină pe scenă. Déca îl lăsa în 1849 să fugă, acum ar șede undeva acolo, unde e bravul Ujhazy; dar când privirea lumii se întorcea dela noi și dela elu, s'au repeđit asupra lui neomenesce; din copilul făcură unu uriașu, și pe mortulu l'au înviat.

Pagina 191. M'am apucat de opulu meu: de cestiunea națională; în principiu este unu obiectu ușor, dér în praxă greu. În această privință fiecare popor este copilul séu femeia; nu pricepe cuvîntul seriosu, avîndu vanitatea în sineși. Scopul ce aș dori să-lu ajungu, ar fi ca să înțelegă adevêrul fiecare rassă, căci acesta ar fi calea spre împăcare. Dar déca le-ar și plăcea tuturilor proiectul meu: cum ar putea ajunge opulu meu între aceia, pe cari îi interesă?

Déca nu voinu grăi despre faptele Austriei, publicul din țeri străine nu mă va înțelege; déca voinu grăi oru cătu de blându, opulu nu-i va fi permis intrarea în Ungaria. Abia șperéză ceva rezultat bun și grabnic dela opulu meu; acesta e ce înfrînge puterea mea. Acei Maghiari, cari voiesc dominațiunea vechiu, voru sbiera în contra, și nefîndu motivele mele cunoscute în țera, încă și aceia m'i voru fi contrari, cari împărțescu din adencul sufletului vederile mele... însă nona pozițiune ce trebue să o ocupăm, este învalită cu negură dinaintea ochilor lor. Dar deși acestu opu imi va causă din tôte părțile numai neplăceri, fiindu firmu con-

în fața autorității publice; ei m'a îndemnat apostrofarea voiespanului despre unii rățaciți, sub care cuvânt, decă a înțeles pe cei nemulțămiiți, atunci știu că și la mine s'a gândit, căci m'am putut convinge și până acum de dragostea d' sale.

»Da! eu sunt nemulțămiiți și cred că mai bine interpretez semnificanțele poporului român din acest Comitat, când susțin că și acesta e nemulțămiiți, și nu pot fi mulțămiiți cu sistema actuală, în care toate bunătățile vieții publice și toate venitele statului se întrebuntesc numai pentru susținerea și întărirea elementului maghiar, era interesele și drepturile naționalităților sunt nesocotite, bărbații lor, fără pâine, sunt siliți a lua lumea în cap.

»Cu această stare a lucrurilor nu putem fi mulțămiiți, noi însă pentru această convingere a noastră nu putem fi declarați de rățaciți, nu putem fi identificați cu „irredenta română“, căci nici-o dată nu ne-am luptat, decât numai cu arme legale pe tărâm legal. Aceia cari în nemulțămirea lor, produsă prin sistema rea și stricătioasă au încercat a recurge la arme nelegale — sunt desperați, pe cari i-i compătimim și-i combatem».

»Asigurările d-lui Beșianu, încât sunt basate pe istorie, sunt întemeiate, căci părinții noștri s'au luptat alături cu Ungurii pentru patria comună, dar o scie d-lui Beșianu și toți o esperiam pe fie-care și, că ori-ce asemănare se facem, Ungurii nu ne cred nimic, căci poziția lor de eschisivitate nu le iertă a ne crede, ba și au lipsă de această necredință, ca de un pretext, pentru ca să potă continua sistema lor avantajioasă, era nouă dezastrăsa.»

»Era în privința alipirei și fidelității către tron și dinastia pe Unguri nu-i putem privi de unicii ei păcătoși. Au dovedit-o și celelalte popore din țară și în deosebi poporul român, care nu o dată a documentat că în privința acesta nu are lipsă de a lua învătătură dela nimeni, și poporul român nu a scris nici va scrie vre-o dată pe stégul său ceea ce au buciemat ei la 1849, că adevărată dinastia, care espune esistența unui popor, renunță la credința și fidelitatea lui.»

»D-lui vice-șpanu dice: că n'a aflat legătură între „irredenta română“ și „poporațiunea din acest comitat“. Mă bucur de acesta și cred că nici nu va afla, — dar stăruescă și la mulțămirea poporului, stăruescă la realizarea egalei îndreptățiri, și atunci încă și va implini o datorință sacră către patriă și către popor și „irredentiști români“ în acest Comitat, precum n'au fost precum nu sunt așa nici nu vor fi.»

Acest discurs al d-lui Brediceanu a fost întemăinat din partea naționalităților cu vii aprobări și strigări de „să trăiească“, era din partea Maghiarilor și maghiaronilor cu o tăcere mormentală, bagu semn ascultând cuvintele d-lui Bredicanu au recunoscut adevărul aksiomei latine care dice „Qui tacet, consentire videtur.“

După percurgerea celor înșirate mai pertractându-te câteva puncte din programa dilei, șidin se închide, anunțându-se o a doua ședință pe ziua următoare, adevărat pe ziua de 2 Octomvre st. n. a. c. Mai demnu de amintit dintre obiectele pertractate în această și a fost punctul 13 din programă, care sună așa: „Resoluțiunea ministeriului de interne privitoare la ajutorul ce este a se da comunelor bisericesci din Lugoșu.“

Încă în anul 1883, comunele bisericesci din Lugoșu avându în vedere subvențiunea de 1200 fl. v. a. ce se da pe fie-care an mănăstirei romano-cat. din locu din bugetul comunei politice, s'au semțit îndreptățite a petiționa la senatul comună, ca în proporțiunea

credincioșilor lor să se bucure și școlele lor confesionale de asemenea favor, deorece cu toții într'o formă sunt încuitorii unei și aceleiași comune.

Senatul comună aflându juste cererile comunelor bisericesci, favorabilul lor decisu îl înainteză congregațiunei comitatense spre aprobare. Congregațiunea cu unanimitate îl adoptă și îl propune ministrului de culte spre aprobare. Pe basa celor premerse ministrul n'are nimic în contră, ci aprobă și el cererile îndreptățite ale comunelor bisericesci, și în ziua de 1 Octomvre avea să se ia acestu decisu spre sciință din partea adunării comitatense. Dar ce se vedeți!

D-lui Bézsán Mihály, român de neam, der pentru interese personale este de multu trecut în tabăra adversarilor noștri — după ce a vădutu că protestul său insinuat la ministru în această privință nu a avutu nici un rezultat, în ședința dela 2 l. c. se scolară cu totă puterea oratoriei sale, aducându la argumente verși și uscate, ca de pildă: »Că decă confesiunile nu sunt în stare a-și susține școlele sale confesionale, atunci închiță-le său se le dea în mâna statului.« Prin astfel de argumente seduce pe câțiva patrioți de pânura d-sale, ca Sutág inspectoru de școle, Witmann fiscalul căiei ferate dela Reșița ș. a. și isbutese a aduce acestu obiectu de nou la votare, pentru ca mai apoi pe lângă toate argumentele aduse de vorbitorii: Rădulescu, Tamașiu și Popetiu în meritul causei, să cadă la întetirea d-lui Bézsán Mihály și a mamelucilor de pânura d-sale.

D-lui Bézsán ca fiu de preot român — păcatu de prescura care a mănca'to — ar trebui să scie cu câtu necădu și trudă se susțin școlele noastre confesionale și indeosebi și cele lugoșene, cari nu au nici unu fondu menitu spre acestu scopu. Ba n'ar trebui să uite câtu au făcutu și facu școlele noastre confesionale pentru conservarea limbei noastre, mai alesu chiar într'unu timpu ca și celu de astăzi, când suntem puși la o probă atât de grea.

Decă toate acestea le-ar fi luat în considerare d. Bézsán — cum nu a făcutu — sunt sigur că nu ar fi fostu contrar atât de mare școlelor confesionale — după cum a arătat în Congrega. dela 2 l. c. și în locu să se alieze cu dușmanii noștri de morțe contra subvenționării lor, din răputeri ar fi luerat cu omenii noștri de bine pentru ajutorarea școlelor noastre, cu atât mai tare cu câtu aici, după ce din cassa comună se subvenționeză claustrul de fețițe rom. cath. unde fețițele noastre, după cum am vădutu casuri, învață a nu semți românesce și a uri limba și totu ce e românescu, cererile comunelor bisericesci din Lugoșu sunt pre deplinu îndreptățite.

Una ar trebui să și-o noteze d-lui Bézsán Mihály o dată pentru totdeauna și adevărat: Că a crescutu cu prescură confesională românescă, că s'a educat și s'a făcutu demnu (funcționar) cu pâine românescă, apoi și astăzi trăiese numai din sudore românescă și cu Dzeu câtu de târziu osendesce pe fiacine care cu nevrednicia trăiese din sudorea altuia.

Sunt sigur că comunele bisericesci din Lugoșu — și în deosebi cele românesce cari formeză majoritatea locuitorilor lugoșeni și cari au mai mare lipsă de ajutoru pentru școlele lor confesionale — nu voru pune ad acta neîndreptățirea ce li s'a făcutu de adunarea comitatensă la propunerea d-lui Bézsán în ziua de 2 l. c., ci voru protesta cu energiă în bună înțelegere, cu atât mai tare cu câtu sunt în dreptu și mai alesu după ce atât din partea congregațiunei câtu și din a ministrului pasul lor a fostu o dată aprobatu.

—d.—

vinșu că altfelu n'rvem viitoru, imi ținu de datorință a desfășura credeul meu politicu, întempe-se ce se va întâmpla.

Iunie 1853. Cestiunea orientală a adus întręga Europă în agitațiune; cei mai mulți ținu că bătaia e neevitabilă. Țarul Nicolae a pășitu în modulu celu mai impertinentu contra Turciei și indirectu a Angliei și Franței care sunt protegătorii Turcului. Face pregătiri grandioze de bătaia; marina i stă gata; adună la recuți și o parte a armatei sale a plecat în Moldavia. Prima dată este, că Rusia stă față în față cu întręga Europa. Dacă omulu acesta mai trăiese 15 ani, său va fi stăpânitul Europei, său că i se va dismembra imperiulu. Cestiunea orientală este discutată în diare din firu în përu. Este curios și de observat, că la începutu diarele cele mai autorizate declarau, că Turcia nu se pôte sustine; și numai mai târziu, când cestiunea deveni mai practică, și-au schimbatu opiniunea afirmându că încă de prezentu este de lipsă susținerea Turciei pentru echilibrul Europend. Ți se pare că se apropiă județul din urmă. Nimeni nu e pe lângă Turcu, numai din acel motivu nu voiescu încă a-lu nimici, căci atunci ar deveni prada Rusului.

Pentru mine e favorabilu miuntulu. Decă a fostu vreodată, acuma este pregătită opiniunea publică, ca să se ocupe cu cestiunea națională*, care singură e în stare să deslege cestiunea orientală spre îndestulirea tuturor paterilor, cu excepțiunea d'ora a Rusiei și Austriei.

Dacă Turcia va inceta a esista, naturalmente acolo

voru forma staturi rassele indigene, (poporele d'acolo), ori ce formă de guvernare și-ar alege. Turculu nu lasă după sine locu gol, prin urmare străinii n'au ce cânta acolo.

Pag. 223. Vetter (generalulu) imi spune, că în 1852 când plecase în Italia, Kossuth a pretinsu dela elu jurământu în scrisu, că va rămâne credinciosu persoanei sale și stégului său. Intr'adeveru nimic nu-i mai lipsece afară de coronă, posede toate defectele domnitorilor, înă și acela că elu nu ține la jurământulu său, der într'alu altora crede. Când s'a eliberat din Kutahia și 'lu primiră în Anglia cu atâta pompă, toți îi făceau omagii, toți afară de mine, acuma unii dintr'aceia l'au părășitu, er alții îl injură ca pe omulu celu mai vanitos și ambițiosu.

Pag. 238 (Februariu 1854). Ministrii Angliei se folosese în contra Rusiei de espresionile cele mai neciopite și desonorătoare, ei au bucinat în lume coredondința secretă dintre Țarul și ministerulu englesu, în care Anglie i se recomandă împărțirea Turciei, cu delaturarea celorlalte puteri. Din astă causă rămâne Rusia izolată.

De aici încolo Szemere în cartea sa nu se ocupă nici de politică, nici de persoana lui Kossuth; dec în cheiu și eu cu împărțiriile la cari m'a îndemnat epistola lui Kossuth ce-a adresat'o estempu către „Kultur-egylet“-ulu dela Clușiu, la care se făcu membru, trămițându-i o sută florini, ceea ce precum știu n'a mai făcutu, de când este espatriat.

Septemvre 1885.

Rotuna.

VISITAȚIUNE CANONICA.

Petroșeni, 1 Octomvre 1885.

Domnule Redactor! Dilele de 25 și 26 Septemvre st. n. au fostu adevărate zile de bucuria pentru poporul român din colonia Petroșeni.

Prea sfințitul domnu Episcopu din Lugoșiu Dr. Victoru Michaly în 25 Septemvre pre la orele 2 după amezii, petrecutu de unu frumosu banderiu, între sunetul clopotelor și pușcatulu cu trescuri (piușe), intră în colonia montană Petroșeni, trăgându dreptu la capela gr. cat. de acolo, de unde după finirea rugăciunii îndatinate se reintorse la localitatea parochială, ținându totu în aceea și și visitațiunea canonică, er în ziua următoare fiindu și sərbătorea s-tei Crucii, Prea Sfinția Sa la orele 8 dimineța a celebrat liturgia pontificală cu asistința Rvdiss. domnu canonicu Ionu Madincea, prea on. Michaelu Perianu secretaru episcopescu și a prea on. Stefanu Radicu parochu localu și protopopu. Sub decursulu liturgiei pontificale multă suflare de omu a fostu presentă, ascultându cu atențiune încordată simpaticile espresionile din gura acelu mare Archipăstoru, în care viclesugă nu face; după s-ta liturgiă, Ilustritatea Sa primi la casa parochială visita tuturor onorațiunilor din locu. Aci nu potu să retacu, ba imi vine bătătoru la ochi, că din totă inteligența ce șia ținutu de fericire a bineventa pre demnul Archiereu român, domni preot. din Petroșeni-Livezeni au lipsitu,...ba după cum am înțelesu, Ilustritatea Sa ar fi reflectat dicendu: că nu suntu aici preoți gr. or.? Tare trebuie să ne mahnescă acestu faptu al preoților noștri, mai alesu atunci, când vedem, că preoții de altă naționalitate își facu datoria, pre când ai noștri se codescu și se ascundu.

Jianulu.

ULTIME SCIRI.

LONDRA, 6 Septemvre (telegr. part.) — „Times“ dice, că principele Bismark voiesce a mănținē tractatul de Berlin. Pozițiunea comitelui Kalnoky e compromisă, deorece densusu a încuragiatu pe Sērbia în pretențiunile sale.

BUCURESCI, 7 Septemvre (telegr. part.) — Pe Joi sēra se așteptă sosirea d-lui Brătianu din străinătate. Se dice că se va întelni cu Regele la Chitila.

DIVERSE.

Câni la anteposturi. — Se scie, dice „Nieuw Rotterdamsche courant“, că în Rusia se întrebuntescă adesea, în serviciulu anteposturilor, câni cari prin vegherea lor denunță apropierea patrulelor inamice mai nainte ca ele să fie țarite de omeni. Manevrelle comune adaugă această foiă, ale armatei noastre de uscat și de mare, făcute la Helder, au demonstrat utilitatea rolului ce are cănele la apērea țerei. În noptea de 7 spre 8 Septemvre, pe unu întuneculu absolutu, unu detașamentu inamicu se apropiă de cōsie în scopulu d'a surprinde posturile cari pădeau cōstele. Inamiculu debarcase deja și era gata a-și esecuta planulu, când unu căne denunță prezența lui și atrase astfel atențiunea adversarilor pe cari întunereculu celu mare îi făcuse să nu-i vadă nimeni. Foculu se deschise îndată în contra inamicului, care, vedendu că combinațiunile ce făcuse îi sunt de jucate, se întorse în grabă spre imbarentiunile sēle, urmăritu de căne, care apucă chiar d'aprobe și atât de bine pe unulu dintre mateloși, încatu acesta voindu să se apere cădu în apă și trebui s'ajungă la șalupă inot. Acestu căne modelu era alu colonelului Hojel și i fusese dăruit de către decedatul principe d'Orange.

* *

Măgarulu smolitu. — Unu pescaru de pe marginea Dunărei își ungea luntrea cu smolă, ca să nu intre apă. Unu țeran bulgaru trecea pe lângă elu, ținendu unu măgaru de căpēstru. Nepricepēndu ce făcea pescarul, cum îl vede îlu întrebă: — Da ce e aia, vere? — Ecă, ce să fie? smolă nu veți? — Da de ce treci luntrea cu ea? — Fiind că, decă o smolescu, alunecă mai bine și merge mai iute. Țeranulu se gândi nițelu și apoi dise, — Ce să-mi iai, să-mi faci măgarulu să umble mai iute, că e mōle de totu fire-ar alu lupilor? Pescarul, vrēndu să-lu păcălescă, se ținu să nu riță și rēspunse țeranului, că pentru elu îi face trēba de gēba. — Păi dar, aide. Pescarul pune mâna pe cōda măgarului, o ridică în sus și unge măgarulu sub cōdă cu smolă: care colcotea. Bietulu măgaru cum simți, cum o luă la fugă și du-te. Țeranulu, cum îl vedu că fuge, se luă după elu: ptu! ptu!... nea! nea! nea, tată, nea!.. Măgarulu, de unde, că fugea și asvirlea din picioare. Vedēndu că nu e chipu să pună mâna pe elu, se întorse repede înapoi la pescaru și, ridicându-și dulama, dise: — Mai vere, fă bine de mă unge și pe mine, ca să potu pune mâna pe elu.

Editor: Iacobu Mureșianu.

Redactoru responsabilu: Dr. Aurel Mureșianu.

*) Ce bine se nimerescă acestea la timpul de față.

Cursul la bursa de Viena

din 5 Octombrie st. n. 1885.

Rentă de aur 4%	96.65	Bonuri croato-slavone	102.00
Rentă de hârtie 5%	89.75	Despăgubire p. dijma de vin	97.75
Imprumutul căilor ferate ungare	148.50	Imprumutul cu premiu ung.	117.00
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostiu ung. (1-ma emisiune)	96.70	Losurile pentru regulara Tisei și Segedinului	121.00
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostiu ung. (2-a emisiune)	125.00	Renta de hârtie austriacă	81.25
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostiu ung. (3-a emisiune)	108.75	Renta de arg. austr.	82.15
Bonuri rurale ungare	102.50	Renta de aur austr.	109.20
Bonuri cu cl. de sortare	101.50	Losurile din 1860	139.15
Bonuri rurale Banat-Timiș	102.50	Acțiunile băncii austro-ungare	858.00
Bonuri cu cl. de sortare	101.50	Act. băncii de credit ung.	280.25
Bonuri rurale transilvane	101.00	Act. băncii de credit austr.	280.25
		Argintul — Galbin împărătesc	5.98
		Napoleon-d'ori	10.02
		Mărci 100 imp. germ.	61.95
		Londra 10 Livres sterlinge	125.95

Bursa de București.

Cota oficială dela 18 Septembrie st. v. 1885.

	Cump.	vënd.
Renta română (5%)	90	91
Renta rom. amort. (5%)	93	94
convert. (6%)	88 1/2	89 1/2
Impr. oraș. Buc. (20 fr.)	31	32
Credit fonc. rural (7%)	101 1/2	102 1/2
" " (5%)	86 1/2	87 1/2
" " urban (7%)	99	100
" " (6%)	92	93
" " (5%)	83 1/2	84 1/2
Banca națională a României	1234	1240
Ac. de asig. Dacia-Rom.	277	280
" " Națională	224	226
Aur	11.25	11.75
Bancnote austriace contra aur	2.03	2.04

Cursul pieței Brașove

din 3 Octombrie st. n. 1885.

Bancnote românesce	Cump.	8.80	Vënd.	8.80
Argint românesc		8.75		8.75
Napoleon-d'ori		9.96		10.00
Lire turcesce		11.17		11.17
Imperiali		10.15		10.15
Galbeni		5.88		5.88
Scrisurile fonc. » Albina		100.50		101.00
Ruble Rusesci		122.—		123.00
Discontul		7—10 %		pe an.

Numere singuratică à 5 cr. din „Gazeta Transilvaniei“ se pot cumpăra în tutung lui I. GROSS.

Reîntorși din călătoria ce am întreprins-o la Viena pentru cumpărare, ne luăm permisiunea de a face cunoscutul onorului publică, cumcă

NE-AMŪ ASORTATŪ MAGASINULŪ NOSTRU

cătŭ se pŃte de bine, atătŭ cu tŃte categoriile de

MARFĂ DE MODĂ pentru DAME și BĂRBAȚI,

cătŭ și cu tŃte felurile de Olandă, de pândă de inŭ și pândături de masă eschisivŭ din fabrica

Regenhardt & Rajmann și Richter,
precum și cu

CHIFŃNE și CHIRTINGURI

în tŃte lățimile și calitățile posibile, **productŭ veritabilŭ de Schroll.** TŃte aceste mărfuri se potŭ vedé în orice ȃi, cu care ocaziune promitemŭ serviciulŭ nostru celŭ mai prevenitorŭ.

Pe lângă aceste mărfuri mai **avemŭ și unŭ mare asortimentŭ de rute gata pentru dame și bărbaȚi** și la trebuinȃ le putemŭ confecȃiona dupé comandă.

În fine recomandămŭ depositulŭ fabricii de articule **veritabile de lână** sistemulŭ Prof. Dr. **Gustav Lăger** pentru **domni, dŃmne și copii** cu preȃurile originale ale fabricii.

Cu tŃtă stima

M. & L. László.

Nru. 45.

Concursŭ.

Pentru ocuparea postului de învăȃtorŭ suplentŭ la școlă poporală mână greco catolică din Rodna-nouă, comitatulŭ Bistriȃa Năsăudŭ, această se escrie concursŭ până în 18 Octombrie 1885.

Emolumentele suntŭ: 200 florinŭ v. a. salariŭ anualŭ plătindŭ rate lunare anticipative, apoi 20 florinŭ v. a. relutŭ de quartirŭ și lemne de arsŭ, din fondulŭ scolasticŭ localŭ.

Doritorii d'a ocupa acestŭ postŭ au a-șii așterne recursele lorŭ pŃvedute cu testimoniulŭ preparaudialŭ, atestatŭ de calificaȃiune, și pentru limba maghiară, precum și testimoniulŭ despre diligenȃă și moralitate, de la a servitŭ ca docente și în altă comună, subsemnatulŭ senatŭ scol. pŃ la susŭ ficsatulŭ terminŭ.

Dela senatulŭ scolasticŭ confesionalŭ gr. cat.

Rodna-nouă în 27 Septembrie 1885.

Președintele :

Ilarionŭ Filipoiu.

parochŭ gr. cath.

Notarulŭ :

Ion Tivadaru.

învăȃtorŭ confes.

Mersulŭ trenurilorŭ

pe linia **Predealŭ-Budapesta** și pe linia **Teiușŭ-Aradŭ-Budapesta** a tei ferate orientale de statŭ reg. ung.

Predealŭ-Budapesta					Budapesta-Predealŭ					Teiușŭ-Aradŭ-Budapesta				Budapesta-Aradŭ-Teiușŭ.				
Trenŭ de persoane	Trenŭ accelerat	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus		Trenŭ omnibus	Trenŭ accelerat	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persoane	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persoane	Trenŭ de persoane	Trenŭ accelerat	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persoane	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus	
București	—	5.00	7.45	—	Viena	—	7.15	—	—	—	Teiușŭ	11.09	—	3.56	Viena	11.00	7.15	—
Predealŭ	—	9.45	12.50	—	Budapesta	6.47	1.45	3.15	6.20	8.03	Alba-Iulia	11.46	—	4.27	Budapesta	8.05	1.45	8.00
Timișŭ	—	10.11	1.40	—	Szolnok	10.37	3.44	7.29	9.11	11.40	Vințulŭ de josŭ	12.20	—	4.53	Szolnok	11.02	3.44	11.40
Brașovŭ	—	10.44	2.27	—	P. Ladány	1.44	5.21	8.27	11.26	2.31	Șibotŭ	12.52	—	5.19	Aradŭ	11.12	4.02	12.00
FeldiŃra	6.22	10.51	2.55	—	Oradea mare	5.33	6.41	—	1.28	—	Orăștia	1.19	—	5.41	Glogovaȃ	3.37	7.53	5.35
Apatia	7.01	11.18	3.38	—	Vărad-Velenceze	—	—	9.45	2.00	—	Simeria (Piski)	1.48	—	6.08	Gyorok	4.13	—	6.15
Agostonfalva	7.33	11.36	4.17	—	Fugyi-Vásárhely	—	—	9.59	2.11	—	Deva	2.35	—	6.39	Paulișŭ	4.38	—	6.46
Homorodŭ	8.01	11.51	4.47	—	MezŃ-Telegd	—	7.14	10.28	2.34	—	BranicŃca	3.04	—	7.04	Radna-Lipova	4.51	—	7.00
Hașfaleu	8.45	12.23	5.42	—	Rév	—	7.42	11.36	3.18	—	Ilia	3.36	—	7.29	Conopŭ	5.10	—	7.23
SighișŃra	10.29	1.30	8.01	—	Bratca	—	—	12.10	3.41	—	Gurasada	3.50	—	7.41	Bărzova	5.38	—	7.51
Elisabetopole	10.39	1.37	8.21	—	Bucia	—	—	12.43	4.01	—	Zam	4.25	—	8.12	Soborșin	5.57	—	8.10
Mediașŭ	11.19	2.05	9.05	—	Ciucia	—	8.31	1.31	4.26	—	Soborșin	5.09	—	8.49	Zam	6.42	—	5.58
Copsa mică	11.54	2.25	9.43	—	Huedin	—	9.01	2.56	5.08	—	Bărzova	5.56	—	9.29	Gurasada	7.14	—	9.23
Micăsasa	12.12	2.36	10.02	—	Stana	—	—	3.29	5.27	—	Conopŭ	6.18	—	9.49	Radna-Lipova	7.43	—	9.56
Blașiu	12.56	—	6.20	—	Aghiriș	—	—	4.0	5.50	—	Radna-Lipova	6.57	6.14	10.23	Ilia	8.01	—	10.17
Crăciunelŭ	1.30	3.15	6.59	—	Ghirbău	—	—	4.18	6.02	—	Paulișŭ	7.12	6.30	10.37	BranicŃca	8.21	—	10.38
Teiușŭ	1.45	—	7.15	—	Nedeșdu	—	—	4.33	6.24	—	Gyorok	7.27	6.47	10.52	Deva	8.47	—	11.06
Aiudŭ	2.11	3.40	7.43	—	Clășiu	—	10.01	5.05	6.43	—	Glogovaȃ	7.56	7.17	11.18	Simeria (Piski)	9.05	—	11.23
Vințulŭ de susŭ	2.55	4.01	8.29	—	Apahida	12.03	10.16	—	7.03	—	Aradŭ	8.10	7.32	11.32	Orăștia	10.10	—	12.24
UiŃra	3.17	—	8.55	—	Ghiriș	12.31	—	—	7.26	—	Szolnok	2.39	12.00	4.53	Șibotŭ	10.43	—	12.58
Cucerdea	3.24	—	9.04	—	Cucerdea	2.16	11.24	—	8.51	—	Budapesta	3.16	12.14	5.10	Vințulŭ de josŭ	11.04	—	1.22
Ghirișŭ	3.31	4.24	9.12	—	UiŃra	3.12	11.43	—	9.31	—	Viena	7.10	2.10	8.16	Alba-Iulia	11.19	—	1.40
Apahida	4.09	4.49	10.23	—	Aiudŭ	3.32	11.45	—	9.43	—	Aradŭ-TimișŃra	—	8.00	6.05	Teiușŭ	12.05	—	2.24
Clășiu	5.36	5.58	12.59	—	Teiușŭ	3.41	—	—	9.51	—	Aradŭ	6.00	12.55	8.25	Simeria	6.30	11.50	2.23
Nedeșdu	5.56	—	8.00	—	Crăciunelŭ	3.50	—	—	9.58	—	Aradulŭ nou	6.25	1.21	8.36	Streiu	7.05	12.27	3.00
Ghirbău	6.08	—	8.34	—	Blașŭ	4.25	12.08	—	10.24	—	Németh-Ságh	6.50	1.46	8.54	Hățegŭ	7.53	1.19	3.49
Aghirișŭ	6.29	—	8.59	—	Micăsasa	4.50	12.22	—	10.44	—	Vinga	7.19	2.18	9.13	Pui	8.46	2.10	4.40
Stana	7.00	—	9.34	—	Copsa mică	5.41	—	—	11.28	—	Orczifalva	7.38	2.36	9.25	Crivadia	9.33	2.57	5.28
Huedinŭ	7.26	—	10.16	—	Mediașŭ	6.07	—	—	12.36	—	Merczifalva	7.56	2.53	9.36	Baniȃ	10.11	3.35	6.07
Ciucia	7.48	7.14	11.04	—	Elisabetopole	6.29	—	—	12.44	—	TimișŃra	8.42	3.40	10.06	Petroșeni	10.43	4.04	6.59
Bucia	8.28	7.43	12.17	—	SighișŃra	6.40	—	—	12.18	—	TimișŃra-Aradŭ	—	—	—	Petroșeni-Simeria (Piski)	—	—	—
Bratca	8.47	—	12.47	—	Hașfaleu	7.00	1.27	—	12.36	—	TimișŃra	6.07	12.25	5.00	Petroșeni	6.49	9.33	5.28
Rév	9.06	—	12.47	—	Homorod	—	—	—	—	—	Merczifalva	6.40	1.16	5.50	Baniȃ	7.27	10.14	6.08
MezŃ-Telegd	9.26	8.22	—	2.05	Agostonfalva	—	4.19	—	5.30	11.02	Orczifalva	6.51	1.34	6.07	Crivadia	8.06	10.54	6.4
Fugyi-Vásárhely	10.01	8.48	—	3.08	Apatia	—	4.34	—	6.03	11.37	Vinga	7.08	2.04	6.32	Pui	8.50	11.27	7.35
Vărad-VelintŃe	10.20	—	—	3.39	FeldiŃra	—	4.53	—	6.35	12.14	Németh-Ságh	7.23	2.25	6.53	Hățegŭ	9.31	12.17	8.02
Oradia-mare	10.30	—	—	3.55	Brașovŭ	—	5.20	—	7.14	1.09	Aradulŭ nou	7.40	2.54	7.24	Streiu	10.16	12.58	8.44
P. Ladány	10.37	9.13	—	4.05	Timișŭ	—	5.30	—	—	1.50	Aradŭ	7.50	3.10	7.40	Simeria	10.53	1.35	9.15
Szolnok	10.51	9.18	10.37	—	Predealŭ	—	6.07	—	—	2.48	TimișŃra	6.07	12.25	5.00	Petroșeni	6.49	9.33	5.28
Buda-pesta	12.37	10.31	12.59	—	București	—	6.32	—	—	3.23	Merczifalva	6.40	1.16	5.50	Baniȃ	7.27	10.14	6.08
Viena	2.58	12.07	4.45	8.22			7.30	—	—	4.56	Orczifalva	6.51	1.34	6.07	Crivadia	8.06	10.54	6.4
	6.00	2.10	10.05	10.30			11.35	—	—	9.40	Vinga	7.08	2.04	6.32	Pui	8.50	11.27	